

FARKETMEZ (Mİ?)

Aydınlık Dergisi, 4 Ocak 2009

Yıldırım Koç

Ülkemizde sosyalist-komünist solun bazı kesimlerinin bazı ilginçlikleri var. Örneğin, bir dönem özelleştirme tartışmalarında şöyle diyorlardı: Bu devlet bizim devletimiz değil, burjuvazinin devleti. Bazı işletmelerin bu devletin mülkiyetinde olmasıyla, yerli veya yabancı sermayenin mülkiyetinde olması fark etmez. Son analizde, hepsi birbirinin aynı. Bunu diyenler daha sonra özelleştirmeye karşı mücadeleye katılmak zorunda kaldılar, çünkü hayat onları zorladı. “Son analizde” gibi bilimsel gözükken bir kavramın stratejilerin ve günlük taktiklerin belirlenmesinde kullanılmayacağını gördüler. Ancak öğrenip öğrenmediklerinden kuşku var; çünkü aynı hata yinelenip duruluyor.

Türkiye’de fabrikalara, otellere, eğitim ve sağlık kuruluşlarına, elektrik üretim – iletim – dağıtım işletmelerine, topraklara, v.b. kimin sahip olduğu fark eder mi? Bir işçi için bunların mülkiyetinin yerli sermayede mi, yabancı sermayede mi olduğu önemli midir? “Son analizde” mantığıyla hareket eder, kasap satırıyla ameliyat yapmaya kalkarsanız, vereceğiniz yanıt, “etmez” olacaktır. Ancak ameliyatta kasap satırı değil, özel bıçak kullanılır. İkinci yöntemi benimserseniz, eskinin çok yaygın deyişiyle, somut koşulların somut tahlilini yapmak gerekir.

1929 buhranı sonrasında Japonya’da ve ardından Almanya’da saldırgan güçler iktidara geldi. Faşizme karşı mücadele, insanlığı kurtarmak ve ilerletmek sorumluluğu olan insanların birinci görevi oldu. Komintern, 1935 yılındaki 7. Kongresinde bazı önemli politika değişiklikleri yaptı ve bu yeni strateji tüm ülkelerde uygulanmaya çalışıldı. Bu stratejinin üç unsuru vardı: **Birleşik cephe**, işçi sınıfının birliğini amaçlıyordu. **Halk cephesi**, tüm demokratik ve liberal güçlerin siyasi ittifakını amaçlıyordu. **Milli cephe** ise, ideolojileri ve siyasi görüşleri ne olursa olsun, faşizmi en önemli tehlike olarak kabul eden tüm kesimlerin birliğini hedefliyordu. Öngörülen halk cephesi ve onun da ötesinde milli cephe içinde bazı sermayedarlar da vardı. Diğer bir deyişle, Komintern, temel çelişki ile baş çelişki ayrımını yapıyor, temel çelişkinin emek-sermaye çelişkisi olduğu bir çağda, faşizmle demokrasi güçleri arasındaki baş çelişkiye öncelik veriyordu. Faşist Almanya’nın 1941 yazında Sovyetler Birliği’ne saldırması sonrasında dünya çapında oluşturulan demokrasi cephesi de farklı nitelikte değildir. Kimse, “faşizm tekelci sermayenin ideolojisidir; Amerika’da ve İngiltere’de de tekelci sermaye hakimdir; Sovyetler Birliği bu ülkelerle Almanlara karşı ittifak yaparak ihanet içine düşmüştür” gibi saçma sapan görüşler ileri sürmedi.

Bugün Türkiye satılırken işçi sınıfımızın tavrı ne olmalı?

İthal ikameci sanayileşme döneminde veya kabaca 1980 öncesinde yabancı sermayeli işyerlerinde çalışan işçilerin ücretleri, diğer işyerlerine göre daha yüksek, çalışma koşulları daha iyiydi. Bu koşullarda işçiler, “işyerlerimizi yabancılar satın alsın” gibi bir anlayışla mı hareket etmelilerdi? Tabii ki, hayır.

İşçi sınıfımızın Türkiye burjuvazisiyle temel çelişkisi geçerlidir. Emek – sermaye çelişkisi vardır. Nihai gelişme, bu çelişkinin çözümü temelinde olacaktır. Ancak günümüzde emperyalizm, Türkiye’deki sanayi kuruluşlarının önemli bir bölümünü tahrip ediyor, Türkiye’nin bütün alanlarına sahip olmaya çalışıyor. Buradaki tavrımız ne olacak?

Buradaki tavrımızı sermayenin tavrı belirleyecek. Türkiye’de, Türkiye’ye sahip olmaya çalışan emperyalizme karşı durarak kendi çıkarlarını savunmaya çabalayan bir burjuvazi var mı? Var, çünkü hayat bunu zorluyor. Bir dönem, komprador burjuvazi – milli burjuvazi tartışmaları yapıldı. Günümüzde tartışılması gereken konu, Türkiye burjuvazisinin günümüzdeki emperyalist stratejiler karşısında emperyalizmin uşaklığını yaparak ayakta kalıp kalamayacağı. Kalamıyorlar. Her gün yüzlerce işyeri kapanıyor. 2009 yılında işler çok daha kötüleşecek. Binlerce işyeri daha kapanacak. Bu işyerlerinin kapanmasının nedeni, bir taraftan emperyalist sömürüdür, diğer taraftan, yaşanan küresel krizde emperyalist ülkelerin krizin faturasını bizim gibi ülkelere çıkarma çabalarıdır. Bu durumda, sermayenin bir bölümü, bu emperyalist sömürden rahatsız olacak, oluyor.

1995 yılında gümrük birliği tartışmaları yapıldığında, gümrük birliğine karşı çıkan bir avuç insandık; sermayedarlar ise gümrük birliğini savunurlardı. 1 Ocak 1996’dan itibaren gümrük birliğini yaşadılar ve bugün Türkiye sermayedarlarının büyük bir bölümü gümrük birliğine karşı çıkıyor. Bugün gümrük birliğine ve hatta Avrupa Birliği ile ilişkilere karşı çıkan yerli sermayedarlarımıza, “siz emperyalizmin işbirlikçilerisiniz” mi diyeceğiz, yoksa onların eski hatalarını unutmadan onlara “hadi gelin gümrük birliğine ve AB emperyalizmine karşı birlikte mücadele edelim” mi diyeceğiz. Onlara ihtiyaç duymadan işinizi yürütüp sonuç alabiliyorsanız, istediğinizi yapabilirsiniz. Ama hayat onları da bizim yanımıza getirmişse ve en geniş cepheyi oluşturmak zorundaysak, tavrımız ikincisi olmalıdır.

Bugün kriz Türkiye’yi yok ediyor, Türkiye’nin satılması sürecini hızlandırıyor. Buna karşı çıkan, geçmişte emperyalizmle işbirliği yapmaya çalışmış veya yapmış bile olsa hayatın değiştirdiği ve bizim yanımıza ittiği sermayedarlar varsa (ki var ve sayıları artıyor), bunlarla halk cephesini de, milli cepheyi de oluşturmak günümüzün görevidir. Komintern’in 1930’lardaki politikası bugün de geçerlidir.